

Pestprotocol

Opgesteld door: Leerteam gedrag – kartrekker Ashley Hazebroek
Opsteld op: 16 januari 2026

Pestprotocol Gerth van Wijkschool

Waarom een pestprotocol?

Onze missie is helder: **alle kinderen moeten zich veilig voelen tijdens hun basisschoolperiode**, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. De Gerth van Wijkschool streeft naar een omgeving waarin kinderen zichzelf kunnen zijn, met respect voor elkaar en hun omgeving.

Pesten vormt een bedreiging voor de veiligheid op onze school. Om structureel en doeltreffend om te gaan met pestgedrag, is dit pestprotocol opgesteld. Het bevat afspraken en stappen die leerkrachten, leerlingen én ouders gezamenlijk opvolgen.

Preventie: sociaal-emotionele ontwikkeling

We hechten veel waarde aan preventie. In de onderbouw ligt de nadruk op het aanleren van sociaal gedrag. Het bewust worden van eigen gedrag vindt hier de hele dag door plaats. Door de gehele school, maken we gebruik van de schoolbrede sociaal-emotionele methode Kwink. Deze methode is gericht op:

- Positieve groepsvorming
- Versterken van sociale vaardigheden
- Het bespreekbaar maken en voorkomen van pestgedrag

Kwink biedt thematisch lesmateriaal over onder andere vriendschap, conflicthantering en pesten.

Informatie ouders over pesten

De gedragsspecialist zal aan het begin van het schooljaar tijdens een informatieochtend, aan de ouders toelichten wat onder pesten wordt verstaan en welke stappen zij kunnen ondernemen wanneer hun kind het gevoel heeft gepest te worden.

Meldpunt pesten

Leerlingen en ouders kunnen pestgedrag melden bij:

- de leerkracht
- Zo nodig bij de intern begeleider (in rol van pestcoördinator)

Zij brengen samen de situatie in kaart, bieden ondersteuning aan de betrokken leerling(en) en zetten passende vervolgstappen in gang.

De pestcoördinator:

- Coördineert het pestbeleid
- Adviseert bij begeleiding van pestproblematiek
- Dient als klankbord voor collega's

Wat is pesten?

Definitie

Pesten is herhaald, structureel gedrag waarbij een leerling psychisch, fysiek of digitaal wordt bedreigd, buitengesloten of geïntimideerd. Bij pesten is er sprake van een ongelijke machtsverhouding: het ene kind is sterker, het andere kwetsbaarder.

Pesten is geen plagen. Plagen gebeurt meestal wederzijds, is onschuldig van aard en versterkt de sociale ontwikkeling. Bij pesten is het gedrag gericht op schade, vernedering of uitsluiting, en is er geen sprake van gelijkwaardigheid.

Let op: **Plagen kan overgaan in pesten!**

Voorbeelden van pestgedrag kunnen zijn

Fysiek en verbaal pestgedrag:

- Bijnamen gebruiken
- Schuld geven zonder reden
- Opmerkingen over kleding of uiterlijk
- Opwachten, achtervolgen, insluiten of de weg blokkeren
- Spullen afpakken of eisen
- Dreigen
- Uitschelden, uitlachen, belachelijk maken

Online pesten (cyberpesten):

- Anonieme of valse berichten versturen
- Verspreiden van ongepaste foto's of video's
- Beledigende berichten via apps
- Ongevraagd opnemen via camera
- Stickers maken en deze verspreiden

Signalen dat een leerling gepest wordt kunnen zijn

- Teruggetrokken, stil of juist agressief gedrag
- Verminderde schoolprestaties
- Lichamelijke klachten (hoofdpijn, buikpijn)
- Slaapproblemen of nachtmerries
- Weinig sociale contacten, isolatie
- Angst om naar school te gaan
- Kapotte of vermiste spullen, onverklaarbare verwondingen
- Laag zelfvertrouwen

De rollen bij pesten

Pester	Initieert of onderhoudt het pestgedrag. Dit hoeft niet altijd degene te zijn die uitvoert.
Gepeste	Wordt gepest en heeft een ongelijke machtspositie; kan zichzelf lastig verdedigen.
Meeloper	Voert actief pestgedrag uit in opdracht of ter ondersteuning van de pester.
Verdediger	Steunt het gepeste kind, tijdens of na de situatie.
Aanmoediger	Stimuleert pestgedrag passief, lacht bijvoorbeeld mee.
Buitenstaander	Ziet het gebeuren maar grijpt niet in, vaak uit angst zelf doelwit te worden.
Omstander	Is indirect betrokken, maar niet altijd bewust van de situatie.

Stappenplan bij pestgedrag

Hulp aan de pester

Stap 1

- Aparte gesprekken met pester en gepeste door de leerkracht
- Ernst van situatie beoordelen (plagen of pesten?)
- Afspraken maken over gedrag
- Documenteren (Parnassys onder de tag pesten) en na 1 week evalueren met gepeste en pester, bij geen verbetering door naar stap 2.
- Als er een verbetering is blijft de leerkracht de beide kinderen monitoren.

Stap 2

- Gezamenlijk gesprek met pester en gepeste
- Klas betrekken, want pesten is een groepsprobleem
- Ouders informeren van gepeste en pester. Ouders krijgen de ouderbrief van Kwink mee naar huis.
- IB'er informeren
- Evaluatie na 1 week met de pester en gepeste, document pesten in Parnassys bijwerken, bij geen verbetering door naar stap 3

Stap 3

- Gesprek met pester, leerkracht, ouders en zorgteam (IB'er of directie)
- Plan van aanpak opstellen.
- Ouders en kind krijgen begeleiding van SMW.
- Evaluatie na 2 weken, met betrokkenen en ouders

Stap 4

- Herhaald overleg met zorgteam, eventueel met externe hulp
- Nieuwe aanpak vaststellen
- Mogelijke consequentie schorsing

Het terugkeren van pesten bij andere leerlingen.

Wanneer een leerling stopt met het pesten van een medeleerling en het dossier is gesloten, maar de leerling na enkele maanden opnieuw een andere medeleerling pest, wordt direct gestart bij stap 2 van het protocol.

Begeleiding pester

- Inzicht geven in gevolgen van gedrag
- Alternatief gedrag aanleren
- Positieve kwaliteiten van het gepeste kind benadrukken
- Regels en consequenties bespreken

- Ouders actief betrekken
- Mogelijk verwijzen naar sociale vaardigheidstrainingen of externe hulp

Oudertips:

- Blijf kalm en neem het serieus
- Toon betrokkenheid en maak gedrag bespreekbaar
- Stimuleer sport of hobby's
- Geef zelf het goede voorbeeld

Hulp aan het gepeste kind

Stap 1

- Aparte gesprekken met leerkracht
- Goed afstemmen op wensen van het kind
- Evaluatie na 1 week

Stap 2

- Gezamenlijk gesprek met pester
- Klas informeren, ouders betrekken. Ouders krijgen de ouderbrief van Kwink mee naar huis.
- Evaluatie na 1 week

Stap 3

- Evaluaties blijven lopen zolang pestgedrag aanhoudt
- Ouders en kind krijgen begeleiding van SMW.

Begeleiding gepeste leerling

- Luisteren, erkenning geven, analyseren van situatie
- Werken aan weerbaarheid en zelfvertrouwen
- Alternatieve reacties oefenen
- Betrekken van ouders, zonder overbescherming
- Positieve eigenschappen benadrukken
- Eventuele externe hulp inschakelen

Oudertips:

- Maak pesten bespreekbaar
- Er mag altijd contact opgenomen worden met de leerkracht en IB
- Schrijf ervaringen op indien praten lastig is
- Benadruk dat het niet de schuld van het kind is
- Wees positief en ondersteunend

Hulp aan de zwijgende middengroep en meelopers

Klassikale begeleiding:

- Regelmatig aandacht voor pesten via de methode Kwink
- Bespreken zonder actuele situatie als uitgangspunt
- Rollenspel over uitsluiting
- Bespreek dat opkomen geen klikken is
- Bespreekbaar maken van een veilig klimaat in de klas

Oudertips:

- Praat met uw kind over groepsdruk
- Moedig aan om op te komen voor zichzelf én anderen
- Geef zelf het goede voorbeeld

Leerkracht in de rol van pester.

Als een leerling of de ouders het gevoel hebben dat de leerkracht een leerling pest, moeten ouders eerst het gesprek aangaan met de leraar van de leerling. Als dat niet helpt, kunnen ze naar de directie of vertrouwenspersoon gaan. De school zal dan daarna de juiste vervolgstappen ondernemen.

Tot slot

Op de Gerth van Wijk school nemen wij pesten zeer serieus. We zetten ons in voor een open sfeer waarin leerlingen zich veilig en gezien voelen. Dit protocol is een hulpmiddel om gezamenlijk (school, ouders en leerlingen) pestgedrag te voorkomen, signaleren en aanpakken. Samen zorgen we voor een veilige leeromgeving.